

להיפך: הוא עמד על דעתו שהמנהיגות היהודית צדקה בכל מעשיה. תוך כדי כך נהג כמו פקיד "מיניסטריין האמת" בספרו הנודע של אורחל, 1984, שתיקנו ללא הרף את עובדות העבר, כדי להתאימן לצורכי השלטון בהווה.

רוח גדולה הלכה. טען שרת: שני גיבורי ההצלחה של יהודי הונגריה היו דוקא שני "יודיו", רודולף קסטנר וארנו מארטון. היתה זאת טענה מוזרה. כי דוקא קסטנר עובר בימים אלה שוב ביקורת חמורה בשל קשריו עם קורט בכר, ואילו מארטון, מי שהיה עורך העתון המפא"י התלאביבי אוי-קלט ("המורח החדש"), היה בין הראשונים שניהם שהפקירו את יהודי הונגריה והצילו את עצמם, על-ידי בריחה אל מעבר לגבול. אך שניהם היו אנשי-מפא"י ואנשי-שרת נאמנים.

עוד יותר מוזרה היתה החסרת שני שמות מרשימת הגיבורים:

● חנה סנש, הצנחנית הנועזת, שנספה תה בגסיסין לחוש לעזרת היהודים ההוגריים.

● אוטו קומולי, המנהיג היהודי האמריקני שנישאר על משמרתו עד היום האחרון ממש — ואשר נירצח בידי הנאצים יום אחד לפני כניסת הצבא האדום לעיר.

פחות תמוה היה העדרו של איש שלא הוזכר על-ידי שרת, ושגם לא העז להזכיר פניו בכנס. היה זה יואל פלגי, בעל הספר "רוח גדולה באה, בו הציג את עצמו בשעתו כאחד המושעים של יהודי הונגריה, עד שנידעו, במשפט קסטנר, פרטי שליחותו ה"עגומה" פלגי, שהתפטר לאחרונה ממשרת מנהל אגף התקופה האחרונה, התפטר גם מתפקיד הגיבור.

תעופה

חזרה לשמיים

"צחתי-האחרי הפסידו מן הרגע בו יצאו לשביתה", הכריזו אפרים בן-אראצי בתחילת השבוע. מנהל אל-על הביע דעה זו במסיבת הניצחון במלון דן, אשר שימש כמטה-ה"סברה של חברת התעופה הלאומית, משך 17 ימי השביתה. מכיוון שנכחו שם העיתונאים שמילאו חלק כה חשוב במלחמת החברה, מצא בן-אראצי לנכון להודות להם על כך. "דבריי-שבח הביע הנואם לדעת הקהל, לעתיד נות ולרדיו, שיצאו כולם נגד השביתה".

צ"ן הארץ מיד מתחת למילים אלה הודפסה מודעה ענקית של אל-על, אשר בישרה: "השמיים שוב מלאים אותנו!"

מכחינה מסחרית טהורה, היו אלה אלף לירות מבוזבזות. שכן הידיעה על חידוש הטיסות הסדירות של אל-על היתה מרוחה באותיות שגונות בעמוד הראשון של אותו עיתון. אך השביתה הוכיחה כי "דעת ה"קהל, העיתונות והרדיו" שחים כל הכסף המוצא על מודעות, וכל כרטיסי-הטיסה ה"מחולקים חיים לכתבים שכתבו על השביתה. **התפרצות בחצות.** בן-אראצי ויורש מועצת המנהלים, ח"כ משה כרמל, התגאו בניצחון מוחלט. היה זה קישוט קל של האמת. שכן צחתי-האחרי התעקשו עד ה"שניה האחרונה, סירבו להיכנע כניעה מוחלטת וללא-תנאי לתכתיב החברה. הם היו מוכנים להפסיק את השביתה ולחזור ל"עבודתם ללא הישג, אך הם לא היו מוכנים לבקש מהחברה שתקבל כל אחד מהם בנפרד, תוך אפשרות שהיא תפטר את ראשי השביתה.

ההסתדרות, שבגללה הסתכנו אנשי ה"צחת כשבייתה הבלתי-מתוכננת, פתחה בפני הם את הפתח לפשרה. השובתים חתמו על פריטיכל של אסיפה כללית, בו הודיעו שהם מוכנים "לקבל את מרות ההסתדרות בהחלט כבעתיד". תמורת זאת התחייבה ההסתדרות לדרוש את החזרתם הקולקטיבית לעבודה.

נציגי אל-על מצאו את עצמם לוחמים ב"שותפיהם מן ההסתדרות, המשיכו לדרוש כניעה לפי תנאי החברה. בחצות ליל שישי, שעה שנציגי אצי"א וההסתדרות התמקחו על ניסוח ההסכם, הופיעו בניין ה"חוקר הפועל נציגי ה"חוקרים של פקדי ומכונאי אל-על. דרישתם: שההסתדרות תחזור בה מהצעת הפשרה, היכפה על השובתים את תנאי-הכניעה של ההנהלה.

איים סגן-מנהל מחלקת-המיבצעים של ה"חברה, בני דוידאי, "נייהל את המערכה ל"שכירת השביתה: "אם יחזרו הצוותים לפי פשרה זו — הם יכולים לטוס לבד! אני אכריז על שביתה של כל יתר העובדים ב"אל-על".

"**גמס לפי הכתוב!**" לבסוף השלי- (המסך בעמוד 7)

העם

על חטא

המדינה היתה עסוקה בהווה המרעיש. בי דמותו של האסיר בבאול, תפס הוזה את כל תשומת-הלב, את כל הכותרות, את כל המחשבות.

מה יכול היה לרתק יותר מאשר פרשת בן-גל, ופרשת התאשמות על עבודת המדענים הגרמנים במצריים (ראה עמודים 56-57)

אך למרות קולו הרם, לא יכול היה ה"הרה להסביע כמה קולות עקשניים, שעלו מן העבר.

"**כולנו נכשלנו!**" הקול הראשון בא מאמריקה. מדענית יהודיה ידועה, בלתי-ציונית, פירסמה בשבועון לא-יהודי מאמר מדהים. היא האשימה בו את המנהיגות ה"יהודית של ימי השואה בכך שנכשלה כש"לון מוחלט, הטילה עליה חלק מן האחריות להשמדה.

השבוע עמד הד"ר נחום גולדמן על ה"במה, ענה להאשמה זו. "אני עומד הערב הזה ומתודה בפניכם", קרא הנשיא הציוני בעצרת השואה, "כולנו נכשלנו. נכשלנו בהעדר אותו רצון עז והנכונות ללא-מצרים לנקוט במלוא האמצעים ובכל צורות-התגור בה שהיו מתאימות... לא חרגנו מן ה"סיטות השיגרתיות של פוליטיקה יהודית בתקופה נורמלית!"

היה זה מחוזה נאה לראות מנהיג ציוני מכה על חטא. זוהי תופעה נדירה. אולם אפשר היה לשאול את הד"ר גולדמן את השאלה הנוכחית: מה גובע מן החידושי-הכשלון, שגולדמן מודה בו בשם עצמו ובשם חבריו, עלה לעם היהודים במאות אלפים, ואולי במיליוני קורבנות. האם לגבי כשלון כזה אפשר להסתפק בהכאה-על-חטא?

שהרי זאת העובדה הבלוטת ביותר: כל המנהיגים דאו שולטים גם כיום בגורל מדינת-ישראל הציונית. לא רק גולדמן עצמו, אלא גם דוד בן-גוריון, משה שרת ועזריהו העיקריים, אשמים בכשלון המגור-אליבם. מניין לעם ישראל הבטחון כי אר"ת המנהיגים לא יביאו לשואה שניה, בתקופת משבר שניה, בגלל אותן תכונות של חוסר-כשרון, עצלנות מחשבתית וחוסר העזה?

מנהיגות הגמל. כך מתחבר, למעשה, העבר עם ההווה — ותקופת-הביש של ה"שואה עם עסקי-הביש של היום. שוב מדובר על אמצעים של השמדה-המונית, הפעם במרחב. שוב יש צורך חיוני לקדם את פני הרעה, על-ידי "רצון עז ונכונות ללא-מצרים לנקוט במלוא האמצעים ובכל צור-רות-התגובה המתאימות."

האם אפשר לסמוך על אימץ-לבם, תבונה תם וכושר-מחשבתם של אותם שנכשלו כשלון כה נורא בפעם שעברה? האם אין מאורעות השבוע מוכיחים כי גם כיום חס"רות תכונות אלה? האם אין יודיו של הד"ר גולדמן מצביע על הצורך הדחוף להחליף את כל שיכבת-המנהיגות היהודית, אותה ירשה מדינת-ישראל מן הגטו?

היסטוריה

מיניסטריין האמת

בשעה שהד"ר גולדמן היכה על חטא ב"עצרת השואה (ראה ע"ל), ניצל משה שרת הזדמנות אחרת, כדי לטעון טענה הפוכה. הוא הופיע בעצרת שנערכה לציון יום-השנה ה"9 לכניסת הצבא הגרמני להונגריה — היום שהביא לכודפשט את אדולף אייכמן ואת קורט בכר (ראה עמודים 69-68). שרת לא היה מוכן להכות על שום חטא.

• בדבריו חזר הד"ר גולדמן כימעט מילה שנייה על דברי העולם הזה (1200) מלפני שנתיים וחצי, בכתבה על איש-השנה אייכמן: "בשעתם הנוראה ביותר, לא מצאו יהודי דים מנהיגים שיכלו לפרוץ את שיגרתם ה"מוקדשת... זוהי אשמתו ההיסטורית של משה שרת, וכל שפעלו עמו בשטח זה... היה צורך בניהול מדיניות עיברית עצמאית, בנפרד מן המדיניות הבריטית. תחת לשעבר את הישוב העברי לצורכי המלחמה הבריטית, היו מנהיגי הישוב צריכים לנהל מדיניות המבוססת על צורכי ההצלחה היהודית. דווקא לזאת לא היו מסוגלים... מני היגי היישוב, שבויי שיגרתם, היו רחוקים מאוירת החוויות של בודפשט, בה פעלו אנשים כמו קסטנר ובראנד, במשרדיהם ה"חיים בירושלים ובאיסטנבול, רצו להמשיך בעבודתם כתמול-ששום..."

**היא
כמו
הטובה
מכולן**

העולם הזה
דמי מנוי שנתיים:

בארץ	30 ל"י
לכל ארצות תבל (בדאר רגיל)	30 ל"י
בדאר אויר	45 ל"י
לארצות אירופה, פרס ועדן	55 ל"י
לאפריקה ואסיה	65 ל"י
לארצות-הברית, קנדה ומכסיקו	75 ל"י
לדרום אמריקה	75 ל"י

פרסום ד"ר עמית